

M. N. KÖZPONTI KÖNYVTÁR
Hirlepel-nyomtatás
Hóvácskésztás

130 2/18/17

VOLT JÖVŐNK

SZÁLLODAI VENDÉGLŐI ÉS KÁVÉHAZI SZEMLE

KÖZPONTI SZAK- ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Hôtel-, Café- et Restaurant Revue. * Hôtel-, Café- and Restaurant Rewiew. * Hotel-, Café- u. Restaurant-Rundschau.

Mejelenik minden csütörtökön.	Szerkesztőségi zártat kedden.	Kéziratok vissza nem adának.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Rákóczy-tér 4. sz. a hová az előfizetési díjak küldendők.	Felolvasó szerkesztő: FARKAS JÁNOS. Kiadó: NIK HÁZY GÉZA.	Előfizetési árak: Égész évre . . . 12 korona. Fél évre . . . 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 25 fillér.

A helyközvetítés.

Az állami munkaközvetítő-intézet, mint évi jelentéséből olvassuk, az ipartörvény revízióját fogja szorgalmazni, hogy a munkaközvetítés ügye országosan rendszeresíttessék.

Egynémely olvasó talán nem is sejtí, milyen nagy jelentősége van ennek az egyszerű mondatnak. De a ki a sorok között olvasni tud, és ismeri a munkaközvetítés bajait, az bizalommal tekint a jövő felé és a hála érzetével adózik annak a lelkes vezető csoportnak, amely megtudta állapítani a helyes diagnózist, a fekélyt az egészséges testen, hogy abból biztos kézzel gyökerestül kivágja azt.

Nagy jelentőségű fordulat lesz ez a magyar pinczér-szakfoglalkozásra nézve is. És ha komoly megfontoltság tárgyává tettük a munkaközvetítés-ügyet a pinczér-szakfoglalkozásban, akkor be kell látnunk, hogy a munkaközvetítés alapos rendszeresítést és megújítását csak olyan nagy erkölcsi testületől várhatjuk, mint a Magyar Országos Pinczér-Egyesület.

Tekintsünk a multba! Mennyit viaskodott és viaskodik még ma is a pinczérsg helyzete javításáért. És mit látnunk, ha az eredményeket vizsgáljuk, azt, hogy a szakna tekintélye napról-napra csökken, a proletár pedig épp ilyen mértékben szaporodik. Maga a pinczérsg talán sohasem tudna helyzetén javítani, mert nincsen szakfoglalkozás, melynek érdekelteje kevesebb

társulási és tömörülési érzékkel bírának, mint a magyar pinczerek. Ezzel szemben azt fogjuk tapasztalni, hogy a magyar pinczér szakmájának tekintélyét megóvni nem tudja; erősen hajlik a szolgáltatásra és erkölcsiség tekintetében, valamint ellátározásaiban kiszámíthatatlannul ingadoz és szeszélyes.

És mert ilyenek a viszonyok s az a tény, hogy a pinczerekben az igazi társulási szellem hiányzik, ezért nem tud a kar kívánalmaival lépést haladni s a társadalmi osztályok rendjében mindjobban alább száll.

Ha már most a bajok fő okait keressük és azt, hogy mi volt az erkölcsiség megrontója, nyomban rájövünk, hogy a bajok kiindulási pontja a helyközvetítés jelenlegi rendszere. Csudálatos lanyhaságra, hogy ne mondjuk gyámoltalanságra vall azon körülmény, hogy a magyar pinczérsgben még annyi energia sem létezik, hogy testéről ezt a rákfenét lerázza, sőt ellenkezőleg nyugodtan tűrte, hogy tekintélyét uszályként a sárba hurcolja és nyakára engedte tenni a járomt azoktól, akik szipolyként életerejükre törtek. De ez még nem minden, vannak szűkebbül egyénei a pinczérsgnek, melyek pártjukra állnak a pinczérügnöki testületnek, védelmezik, oltalmazzák a helyett, hogy undorral, megvetéssel fordulának el tőlük, mert megalázták őket. Ezen egyének még a rabszolgáknál is rosszabbak és csak tanulólét adják annak, hogy milyen kevés az önbizalom és az önbecsülés a szakma egynémely képviselőiben.

Ezért tartjuk szükségesnek, hogy a helyközvetítés ügyének rendszeresíttetését egy olyan független és erkölcsileg erős testület vegye a kezébe, mint a Magyar Országos Pinczér-Egyesület, "mert csak így van jogos reményünk arra nézve, hogy a helyközvetítés a mai szennyes mivoltában mindenkorra megszűnjön. A pinczerek csak önjerejükből lesznek képesek szakmájuk terén egészséges állapotokat teremteni azon lelkes férfiak egyelőrtől, akik a harcveronalban küzdenek a magyar pinczérsg jóvoltáért.

Eros a reményünk, hogy mielőtt az új ipartörvényi a ház elé kerülne, a Magyar Országos Pinczér-Egyesületnek lesz alkalmja egy szaktanácskozományban, hogy az ipartörvény revíziójával a b. tagok tényleg orvosolva legyenek.

Jogtalan panaszok.

(B. J.) Sohasem tartozott a panasz az emberi tulajdonságok nemes indulatához. Dicső emlékeztül gróf Szechenyi István naplójában is ezeket találjuk folgyezőre: „Hogy minden időben volt, van és lesz is panasz, az természetes; de a panasz igen különbözik a javítani kívánástól. A panasz magával, embertársával, szóval mindennel való elégedetlenségéből foly, s többnyire alacsony haszonkeresés, vagy romlott sárepa nyavalója. A javítani kívánás pedig embertársaihoz, hazájához és a tökéletességhez vonzó szeretetből ered, s csak szebb lelkek sajátja.”

Felolított a „Budapesti pinczér-egylet”, hogy helyet adjon az „Országos pinczér-egyesületnek”. Meghallja ezt Mitrovicz Adolf ur és elkezd epösködni. Mérgöben összedobol egy sereg kartársat, tanját út a Váci-körút

ogy kávéházában és megvádolja a főváros tanácsánál az O. P. E. igazgatóságát azzal, hogy jogtalanul tagokat szedett az országos egyesület javára, hogy megsemmisítesse a 68 esztendő budapesti pincéz-egyletet. Ez feltárlja pedig óriás plakátokon a közvéleményt.

A plakátrozás megtörtént, a budapesti egylet feloszlott, az O. P. E. megalakult, a vizsgálat pedig folyik. Hogy bíróis-e, nem e az igazgatóság, nem tartozik most ide. Ki fogja deríteni a vizsgálat. De ide tartozik az O. P. E. erkölcsi hitelének megvédése. Ide tartozik a panasz jogtalanságának behoztatása. Ide tartozik az ellenséges kartársak gyalázás fegyvereinek megvilágítása.

Mert micsoda az a nyilatkozat, melyet Mitrovicz Adolf ur febr. hó 24-én a budapesti pincéz-egylet közgyűlésén mondott? Mikor is nevezett egyesület átalakult az O. P. E. központjává s mely közgyűlésen Mitrovicz Adolf ur nyilatkozta szerint: *ott tisztességes ember nem is volt jelen?* Gyalázat. És micsoda az a kiáltvány, melyet M. A. és társai falragaszként hirdettek? Az O. P. E. erkölcsi hitelének meggyalázása. Hát micsoda sárepe az O. P. E. Egyesületnek a főváros tanácsánál való megvádolása? Jogtalan panasz.

A ki azt meri állítani, hogy a budapesti pincéz-egylet feloszlását kimondó közgyűlésen tisztességes ember nem volt jelen, megsértette Magyarország egész pincéz karát. Ti pedig, kedves kartársaim, kik ott százával jelen voltok, vágjátok ezt átjatosan szembre. Mert micsoda Mitrovicz Adolf ur? Főpéczére a Pannónia szálloda éttermeinek. Ő tehát sürcsárnoki pincézreklám és kávésségekkel egy egytelben nem lehet és pontunk. Ő fumiághatja a javítani kívánó mozgalom híveit. Fumiálgat is mindent, mi Budapesten kívül fekszik. Mit neki O. P. E. és ha neki nem kell, hát ti sem merjtek mocezzanni, mert különben az a kifordított bundában járó dicsőségös hajnalát!

TÁRCSA.

Apró történetek.

Az Egyesült-Államoknak Cincinnati városában jótékonykassági vásárt rendeztek a hölgyek. Az eladónők minden szépsége és igyekezete nem volt azonban elég s csak igen lassan szaporodtak a bevételek. Nem is lett volna nagy eredménye a vásárnak, ha egyik hölgynek elmés ötlete nem támad.

— Áruljunk csókokat! — ajánlotta.

— Helyes! — zugta rá egyhangulag a nők kara.

Rögtön megoszlának a csókok tarifáját is.

Fiatlányok, egy dollár.

Fejérs asszonyok, másfél dollár.

Özvegy asszonyok, harmadfél dollár.

A férfiaknak az olcsó árakra való tekintettel lekötött szemmel kellett választani a hölgyek közül. A bevételek az új árunk forgalomba hozatala után rohamosan emelkedtek. Egy férfi a vaktában kiválasztott hölgyének ajkától annyira el volt ragadtatva, hogy háromszor vásárolt tőle csókot. A

Nem hiába tornyosultak idén a felhők, he is fellegzett. Mi fölünk is kérem és alazattal könyörögnék az urhoz, méltóztatsek felállítani ismét a 68 esztendő budapesti pincéz-egyletet, a vidéken majd csak valahogy megélünk.

Kik ezen ádáz küzdelmet szíjták, fumi gálják, lenézik saját kartársaikat, kik annyira mennek a szolgáltságukban, hogy aláírnak egy felhívást, melynek sem ezúja, sem morális haszna nincs, efelejtik, hogy szakosztályunk társadalma ma már nem felelt senk az ilyen abszurd és alapatlan panaszokra. Azok elvesztik jogosultságukat, mert ellenkeznek a kor haladó szellemével. Efelejtik, hogy mi közénk is elhallatszott a kor érzéharangjának kongása. Efelejtik, hogy a magyar pincéz kar sokat tűrt, sokat meg lett aláza, de odáig még nem jutott, hogy saját kaszbeli társától legyen kénytelen szembre vágni a gyalázatot.

Mi volt az a Budapesti pincéz-egylet? Milyen ezölt szolgált? Milyen irányt követett és betöltötte-e célját? Vajjon az e és ezúja egy testületnek, hogy 68 évet fennálljon. Ha a nemzet nagyjai ellen ünnepet rendez, azon nyilvánosan részt ne vegyen. Vajjon betöltötte-e már avval célját, ha tegejtől a tagsági díjakat beszedi. Némik semmi szellemi foglalkozást, szórakozást nyújtani nem tud. Mi a feszkés dícsőségeknek volt önképző köre. Hogy a tagsági díjakból legyen mit bérletre fizetni? Betöltötte-e hát célját?

Nem!

Körhelyisége kongott az ürességtől. S ha feltévedt oda emberfia, nem látott egy árva lelket sem a láthataron. Szinte szentimentális hangulat szállta meg a boldog halandót. Nem látathott senkit, kivéve a takarított asszonyagókat, a mint legyeket fogdosott. Óvó is volt az egész kör, meg a legyeké! Ez a humánus intézmény aztán 68 esztendő állt, 68 esztendőn keresztül talált fészket benne a ridg gör és szolgálékk protekciója. Az ügynőkrendszernek volt egyik legveszedel-

harmadik esőknál felretolta szeméről a kendőt és nagy meglepetéssel vette észre, hogy az, akinek esőkjárr már ötödfél dollárt fizetett — a saját felesége volt. Zajongani kezdett, visszakövetelte dollárjait és állítólag nem is békült ki addig, amíg felesége ráadásul egy ingyen esőknal nem vizsgáltatta meg.

Az angol előkező társaságban a hölgyek soha annyit és olyan szívenedélyesen nem kartáztak, mint mostanában. Az anyagi tönkrejutástól, mely a kartárvál karöltve jár, az arisztokrata ladyk nem riadnak vissza. Egy ismert angol grófné, ki férjéjét 24.000 frt pénzért kap, husvét hetében ezt az egész összegget elvesztette. Az asszonyok legtöbbször esetben be sem merik vallani férjüknek a szenvedett veszteségeket és hogy „becsületbeli” adósságukat megfizethessék, a házasságtöréstől sem riadnak vissza. De a játék öröge Angliában nemcsak a ferjes asszonyokat, hanem a leányokat is hatalmába kerítette és akárhány úri leány nemcsak a

mesebeli melógyá! Mérgek volt benne a legvő is, telve nyomorult indolenciával! Ezt az intézményt ütötte agyon az ingenyelhelyezés rendszerével bíró O. P. E. vezetőség. Ezért lett felpanaszolva. Ezt az egytelte lekenyerezett rendszerével semmisítette meg a közgyűlés. Ezért volt nem tisztességes. Ezért alakult meg az O. P. E. központja. És azért dübög Mitrovicz Adolf ur.

Nem-e inkább az volna ezúja egy intézménynek, hogy tagjait minél nagyobb téren érvényesíthesse? Őket az egész országban, nem pedig csak egy helyen, — jogokkal körülszámolja? Belőjük önzetelt és emberi méltóság tudatát neveljen?

Igen!

Önképzőkörüket, könyvtárakat alapítson, felolvasásokat rendezzen, szóval ékezt szellemi munkával míveljen. Ha lehet akarnak a társadalommal, tudják méltóképp betölteni. Micsoda egy budapesti vagy vidéki egytelteske, egy országos intézményhez képest? Nosza, panaszra ráduoló urak, éke azzal a tudományval!

Hisz ezek nélkül tudatlan, lenézett esoprotokból áll a sok ezer és ezer pincézernek nevezett egyén az országban. Hisz országos organizáció nélkül számtalan kategóriába szakad az a magyar pincézérg (?!), melynek sem feje, sem otthona, sem barátja. Hisz ilyen szabad akaratára hagyott, ki nem képezte onyagra nem építhet senki fia soha, de soha képesítéshez kötött vendégfés part. Mert most az képezi ki magát, kinek kedve s önzérete van? hozzá. Hisz minden ipar csak akkor virágzik, ha tagjai organizálva vannak, ha azok tisztességes önzéretére, morális érejtére támaszkodhatik.

Jogtalan panaszok csak annyit, érenek mint az a repkény, mely sarjardóka tekerőzik és a fa tenyészését gátolja. De a repkényt le is lehet hámozni a fárol.

Jó is lesz vigyazni azoknak, kik utját akarták állni ennek a rendszerelőzősáknak. Mert a magyar pincézri kar nem változós.

pénzát, hanem az erényét is kartávszatlan hagyta. Egyizben azonban a kartya boldog házasságnak lett szerzője. Egy szép, fiatal, nemes származású leány egy dugszagad banknárral játszott, aki szerelmes volt bele. A leány szívenedélyesen rakta a téteket és csak akkor csodult föl, amikor már 600 font sterlingt vesztett.

— Dupla vagy semmi! — mondotta a bankár, jól tudva, hogy a leány, ha veszt, sohasem tudná adósságát megfizetni. És a szép lady megint vesztett.

Dupla vagy önmaga! — kiáltotta újra a csabító.

A szép leány elszáppadt, de összeszedte minden eréjt és egyenesen partnere szemébe nézve, így szolt:

— Azt akarja ezzel mondani, hogy a kezemet kéri?

A gentleman elpirult, gondolkodott egy perczig és igent bolintott. Aztán megnyerte azt a partit is és a szép nemes leány és a gazdag bankár azóta boldog házasságban élnek.

Felébredt benne az arszul csapott önézet, feltéte az őri lenézett erkölcsi hitének még megmaradt foszlányait, s ítélete lesújtó lehet, hogy tönkre tegye a góg és szolgalelkűség prófétáit! Mert könnyű dolog a gyűlölet, nehéz a szeretetet, legnehezebb a közönységet ellátni. A magyar piacérez karak ne is legyen semmi feltétlenül vagyona, mint az önézet. Létezőgának küzdelmeiben ne is kívánjon soha más diját, mint hogy a társadalom elismerje, hogy önézetes réteget képezi neki. És akkor létjogának küzdelmeiben mindig diadalt és elismerést fog aratni.

Önézet, te vagy a diadálnak bére, nem a díj!

A sör-uzsorasokról.

A „Független Magyarország” mult hó 29-én megjelent számában szörnyű vádakot szór a sörgyárosok nyakába. A különböző vad ügyes tétélei következőkben hangzanak:

„A vendéglősök és kocsárosok a legközelebbi napokban vagy küldöttségek meneszterek Láng Lajos miniszterhez, hogy intézkedjen a sörkارتell ellen, melynek a grassadása immár az existenciáikat veszélyezteti.”

El akarják panaszolni, hogy a sörgyárosok nemcsak sör, de jég-uzsורת is üznek és a miúg kiszolgáltatása tekintetében hullatlan dolgokat követnek el.

A kartell nemcsak abban állapodott meg, hogy tíz éven át a vendéglősök nem vehetik másót a sört, mint által a gyártól, a melylyel eddig összekötöttesben voltak, legfőlebb úgy, ha hektoliterenkint négy koroná vá drágábban fizetik meg a sört, amely négy koroná aztán annak a gyárosnak a javára esik, melynek a vevoje volt addig az illető vendéglős; megállapodtak abban is, hogy a sör kiméréskor a csapnál lecsöpögő sörért nem adnak aquivalenst és nem adják meg azt a 2 szazalek engedményt se, melyet a vendéglősök azelőtt élveztek.

Ehhez járul még az is I korona 20 fillér-

Egy Melloy nevű dubuquei ember, akit az argol lapok „Dubuque gasztronómiai csodájának” neveznek, fogadott, hogy 30 perc alatt le tud nyelni tíz tuczt nyers tojást. Mikor már megvevett hét tucztot, valaki szándékosan egy záptojást tett a tojások közé, Melloy rosszul télt üle s a fogadás abban maradt. Mikor magához tért, ajánkozott, hogy megzsi a hatramaradt három tuczt tojást és tetőjébe egy egész sült libát, de senki nem tartotta a fogadást.

No, de ennek sem volt rossz étvágya!

* * *

Közismeretes az, hogy az írógárda tagjai legtöbb esetben könnyelműek, és ezért is ez ő legtitesebb nevük a bohém. Egy ilyen bohémát feljegyzés maradt Balczec híres franczia írótán is, mely a következőleg hangzik:

Valami kulcsörgöszhez hasonló zajra lett hirtelen figyelmes. Megfordítja a fejét és a holdvilágnál, amely a függöny nélküli való ablakokon áradt be, egy embert pillant meg,

nyi áremelés is, mely nemrégiben történt meg, úgy, hogy tehát mindez egybeterve, a vendéglősök jóval drágábban fizetik a sört, mint a multban. Amellett le vannak kötve egy sörgyárhoz és valósággal meg se mocczanhatnak, ha csak még 4 koronával drágábban nem akarják az árut fizetni.

Mikor a vendéglősök mindezekért a dolgokért panaszt emeltek a sörgyárosok előtt és hangsúlyozták, hogy különösen sérelmesnek tartják azt, hogy a lecsöpögő sörért nem kapják meg az aquivalenst, mint azelőtt, *Hagenmacher*, a promontori sörgyáros, aki szegény alkalmasint alig tud megélni, azt mondta:

— *Hát mérjük ki „hazainak”!*

Mert mért ne igyek a tömeg fizekőt? Azért, mert segíti a sör-uzsorasok zsebeit megtölteni?

Hogy terjed a külföldi sör?

Elmondottuk már, hogy a sör-kartell következményeképen mint hódít teret Budapesten a külföldi sör. Igazán nem esuda!

Egy helybeli vendéglős hat év óta állott a polgári sörfűzédelv összekötöttesben. Evi 400—500 hektoliter mért ki és hitelt sohasem vett igénybe.

Mikor a sör-uzsorasok kartellje létrejött, tudatták vele, hogy a sört ő is 60 krajczárral drágábban fogja fizetni, de azért a lecsöpögő sört a 2% engedményt és az ingyen jeget, úgy mint eddig, megkapja továbbra is.

Ez az ideig volt így.

Most azonban tudatták a sörgyárosok a vendéglősökkel, hogy többé nem adnak nekik jeget. Az emillett vendéglős, támaszkodva régi megállapodására, melynek a megváltoztatásához végre az ő hozzájárulása is szükséges, nem törődött az értesítéssel, hanem a száma összegéből egyszerűen levonta a 2%-ot és a jég árát is.

Mi lett a következménye? Az, hogy a polgári sörfőzede rövid idő óta *egyáltalában*

aki azon faradozik, hogy az irószatlat feltörje, talán senki sem eszekezte volna az ilyen pillanatban azt, amit ő. Ő tudnilik hangosan felkaczagott. A fizkő, aki tetten kapva érezte magát, megriada hagyta abba a munkáját. Balczec csak kaczagott, egyre hangosabban kaczagott.

— Ugyan min mulat olyan jól! — kiált rá a bolvaj, fonygető szándékkal közeledve az ágyához.

— Hogy min kaczagok! Nagyon egyszerű — felelte Balczec. — Azon kaczagok, hogy ön jászva azzal a veszedelemmel, hogy a bagnoba jussom, alkulescal belpözök ide és pénzt keres egy olyan fiókban, amelyben én fonyes nappal az igazi kulcescal sem fedezhetek fel egy árva fillert sem.

És újra kaczagott. A tolvaj pedig pirulva sompolygott ki. Olyan meggyőző ösznesség hatott rá ez a kijelentés, hogy minden reménye oda lett.

nem ad ennek a vendéglősnek sört, de nem ad neki a többi sörgyár sem.

A vendéglős *kénytelen tehát steinföldi sört kimérni*. Vagyis: megint egy helylyel több, a hol külföldi sört emelnek.

A vendéglős panaszt emel a dolog miatt a kereskedelmi miniszternél. De lesz-e fogantaja?

Egy licitáció története.

Az egyik sörgyárnak a dispense rávetta F. fűszerkereskedőt, hogy egy a József-köruton levő sörházat, mely a gyár tulajdonosa volt, 28 000 koronáért vegye meg.

F. belement az üzletbe és egy év mulva teljesen ki volt szolgáltatva a sörgyár kegyének, mert nyakig ült az adósságban.

Ekkor aztán a gyáros azt a tanácsot adta neki, hogy színez árvereztesse el az üzletet. F. annál inkább beleszegett ebbe, mert megígérték neki, hogy az árverésen a gyár veszi meg az üzletet és abban továbbra is F. maradhat a vendéglős.

Megtörtént tehát az árverés. A gyáros 600 koronát adott az árverési hónaknak, hogy ne licitáljanak, másik 600 koronáért pedig ő vette meg az egész üzletet.

Azán rövid időre bezártak az üzletet.

— Ez csak fornaságból történik, — mondták F.-nek.

És a szegény F. mindent elhitt, bizott benne, hogy megint megnyílik az üzlet és ő megint bemehet vendéglősnek.

Egy szép napon aztán meglátta, hogy *más embernek a cége van kinn* és megtudta, hogy ennek a más embernek a sörgyár 20 000 koronáért adta el az üzletet, melyet a licitáczióton 600 koronáért vásárolt meg.

Valóban kíváncsiak vagyunk, hogy az édeses sörgyár hányzör fogja meg megszínálni ezt a nyereségetjes gettet.

Nem tudjuk, hogy honnét vette a „Független Magyarország” ezen adathalmazatot, de elég illusztris dolog mind az, a mit megír.

Ezek után kíváncsiak vagyunk, hogy Gandel János az ipartársulat elnöke mit fog tenni.

Mert tennie okvetlen kell valamit! Vagy mint részvényes, vagy mint ipartársulat elnök?

Egyesületi tudósítások.

Értesítjük az összes egyesületeket, hogy a rovat minden hivatalos közleményekteljesen díjtalanul rendelkezésükre áll.

Meghívó. A Magyar Országos Pütczer Egyesület 1902. évi július hó 15-én a Pütczer-féle kerthelyiségen (régi Clemens) VII. ker., Hermina-ut. 27. sz. jétékonyozéhi nyári ünnepeit rendez, melyre T. Cizmet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté delután 3 órakor. Megjegyzés: a Pütczer-féle nagy kerthelyiség, összes mellékelyiségeivel együtt az ünnepegyi celjaira teljesen át lesz alakítva. A budapesti közveti paszalya társ. állatkerti vonalának közvetlen megállóhelye: omnibus közlekedés reggel 4 óráig. A program részletei: Czigányzene, táncz és ének;

különféle játékok és versenyek; díjtékezés és tombola; tájjáték stb. stb. A tiszta jövedelem a „Magyar Országos Pincézér Egyesület” kebelében létesítendő betegsegély-pénztár alapja és a segély-alap javára fordítatik. Felülzárások és adományok köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Belépti díj: Személyiék k. 1.60, család-jegy 3 korona. Jegyek kaphatók: Szállodákban, vendéglőkben és kávéházakban a fő- és fizetőpincézér uraknál; a helybeli és vidéki választmányi elnököknél és a központi bizalmi bizottság irodájában. Közp. vigalmi-vizgáltási irodája: Czim: a „Magyar Orsz. Pincézér Egyesület” Igazgatósága Budapest, VIII., Keresepi-ut 9/b., a hóvá mindenféle pénz és egyéb küldemények irányítandók. Szűts Lajos igazg. elnök, Kaszás Lajos igazg. alelnök, Balika György vál. elnök Budapest, Olmosi József vál. elnök Budapest, Koltay D. József fív. főpincézér óvadék letéti társaságának elnöke, Juránovits Ferenc vál. elnök Szeged, Bandi Ferenc vál. elnök Sz.-Féjvári, Bobok György vál. elnök N.-Becekerék, Palan Ferenc, Ambrus József vál. elnökök Pozsony, Kern Endre, Erdéltis Ferenc vál. alelnökök Pozsony, Kalocsay Zsigmond vál. elnök Szatmar, Schmidt Frigyes vál. elnök Brassó-Igazgatósági tagok: Lütmann József, Zsidartis Ödön, Gömbös János, Turcsányi Samu, Géczy Kálmán, Trenck Emil, Mayr József, Rezső Mihály, Ujváry József, Metzger János, Lukacske Ferenc, Hückel János, Tiefenböck János, Schmidt József, Kranitz Gyula, Vass Béla, Gardos Sándor, Wottlinger Samu fív. főpincézerek óvadék letéti társ. titk., közp. számvizsg., Kalmár Fábán igazg. tag, közp. vigalmi rendező, Barlay József igazg. irodavezető, központi számvizsg., Láng Emil pénztárnok, Lippnik József ellenőr, Forintos Dénes pénztárnok. Vigalmi bizottság: Tilltscher J., Jirzischek J., Farkas J., Herkner Ferenc, Fabik Antal, Simon J., Unterreiner Vincze, Friedländer Sándor, Takáts István, Mörizs S., Sziringer Pál, Boros Gyula, Balázs János, Száyer Béla, Klaffi János, Tóth Endre, Skett János, Südy Lajos, Csernák Mihály, Kellár János, Rev Vilmos, Hütlesz Pál, Neumann Béla, Mintz Antal, Kelemen József, Gebauer Antal, Karsz Ferenc, Krizmanits, Kő József, Schnell Gyula, Gal János, Fodor Károly, Feuerstein Géza, Spesny Gusztáv, Sárközy Ferenc, Hoffer Ferenc, Asbot Gyula, Rupp Károly Lajos, Ecker Antal, Szépl Lajos, Balassa Mihály, Kappel János, Seiff Alajos, ifj. Tomor Ferenc, Nagy Lajos, Raschka József, Geislinger Endre, Heimann József, Knapp János, Baumann Lajos, Geislinger István, Kassai József, Rigó József, Ultsch Géza, Knapp Emil, Schöck Frigyes, Papp Lajos, Tauszik Sándor, Schwartz Ignác, Ragács László, Klauer József, Halasy Gyula, Fritz Ferenc, Zöchling Ferenc, Laehner János, Kaltenecker János, Kalász József, Rezső Jenő, Jäckel Jakab, Beöthy László, Riesz Gyula, Braun Ferenc, Foltzi Károly, Neumann Károly, Henrik Károly, Szabó Kálmán, Knapp Nándor, Gottlieb Izor, Erős Sándor, Antoni Fülöp, Szordahelyi József, Deutsch Béla, Szentiványi Ferenc Aladár, Riesz Gyula, Valtér Nándor, Molnár Gyula, Glaser János, Gedai Kálmán, Magrassy

Géza, Engler Károly, Vantso József, Nagy Sándor, Rostási Szabó István, Borbély József, Alter Oszkár, László Sándor, Kondor József, Grünwald Ödön, Nyitray József, Némety Dániel, Tragicz Ferenc.

Figyelem!

Felkérjük Szanathy János főpincézér ur, hogy sajtó érdeklődésben jelentkezzon az óvadék letéti társaság élnökségénél.

HIRCSARNOK.

Licht Károly főpincézéri állást nyert a Millenium kávéházban. Ugyanott mint felszolgáló Benzay Aladár. — Peer Kálmán felszolgálói állást a Seccocio kávéházban. — Pápai Sándor a Rába-köz kávéházban. — Grosz Emil felszolgálói állást a Commerce kávéházban. — Mirth Endre felszolgálói állást a Szent-Lukács fürdőben. — Oszlányi József felszolgálói állást a Hunnia kávéházban. — Gernitz József főpincézéri állást a Millenium kávéházban. — Schönfeld József főpincézéri állást a Fővárosi kávéházban. Ugyanott mint felszolgáló Fiseh Jakab. — Wagner Sándor éthordói állást nyert a Herce étteremben. — Jubás Mihály éthordói állást a Kereskedelmi Csarnokban. — Kajtár Pál éthordói állást Herbeck vend. — Kollár János éthordói állást Herce étteremben. — Vaaly József éthordói állást a Drechsler étteremben.

(Videk.)

Rákos-Palotán Menartovics Lajos éthordói állást nyert a vasuti vendéglőben.

Ó-Tátra-Fürdőben. Zavoits Ferenc Béla fizeteli állást nyert a Bauer vendéglőben.

Egyeben. Scherman Ernő fizeteli állást nyert a Korona szállóban. Ugyanott mint éthordó Hajdok András.

Pásetón. Tóth Kálmán nyert állást a Mislav vendéglőben.

Kassán. Marosfy Dezso főpincézéri állást nyert az Európa kávéházban.

A székesfővárosi kisvendéglősök és korcsmárosok e hét pénteken Szaczinger József kartársunknál, VI. Gyár-utca 40-ik szám alatt jönnek öszzse.

S Z E M L E.

Kartársaink becses figyelmébe ajánljuk szaktalpunktát. Kérjük, hogy azt terjeszszék és hassanak oda, hogy arra minden kartárs előfözzsen.

A vasuti vendéglők bérléte. A magyar vendéglősök orsz. szövetségé legutóbbi ülésén a vasuti vendéglők ügyével foglalkozott. Elismerték, hogy egyes vasuti vendéglők ellen ugyan alapos panaszok merülnek fel az etelek meg nem felelő volta és árai miatt, de hangsúlyozták, hogy ennek oka részint a túlmagas bér, másrészt a vendéglős állásának bizonytalan volta. A vendéglős nem biztos abban,

hogy a bérlet lejártakor, bármily jól megfelelt is költségeinek, az új árjelölésen nem mellőzik-e, minél fogva tartózkodik az új befektetéstől. A szövetség tehát filiratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a vasuti vendéglők ügyét oly módon szabályozza, hogy ezután, ha valamely vasuti vendéglős ellen a vasuti üzletheztőség kifogást nem emel, s a közönség részéről is meglegedős tapasztalható, akkor a bérlet lejártával ne tűzenek ki árjelölést, hanem ennek mellőzésével, a vendéglőssel köztül szerződés esetről-esetre egyszerűen meghosszabbíttassék. Így minden vendéglős igényekéni fog, hogy működésével meg legyenek elégedve.

Pékek és kávécsok háborúja. A pék-szitemények körül állandóan nagy háboruszkodás folyik. Először a mesterek és segédek veszekedtek, most a pékiparosok és a kávécsok közt tört ki ádáz harc. A sütők nagy része azt kívánja, hogy a sitemények készítése vasárnap reggelről hétfő reggelig szüneteljen s ilyen értelemben módosítsák a sítóipar vasárnap szünetelésé tárgyában fonáló rendelkezést. Ezzel szemben a Budapesti Kávécsopártársulat állást foglalt s filiratot adott be a kereskedelmi miniszterhez érdekei megóvása végett. A beadvány szerint a kávécsok fontos érdeke, hogy Budapestben minden időben, de főképp reggel friss sitemény legyen. Követeli ezt szerintük az idegenforgalom is, mert az európai első sorban az etékezés szerint iteli meg a városokat. Kéri a minisztert, intézkedjék, hogy hétfőn reggel is friss siteményt lehessen felszolgálni a kávéházba. Úgy látszik, hogy a budapesti pékcsopártársulat mozgalmát a budapesti pékmesterek kezdeményezték, hogy végképen is nyomást gyakoroljanak a kereskedelmi miniszterünura, ahol a segédeknek adott igazat a vasárnap munkaszünetre vonatkozó mozgalmuk alkalmával. A budapesti pékmesterek ebbe sehogys nem tudnak belenyugodni. Vasárnap mindenfeleken dolgoztatni szeretnének. Pedig éppúgy szolgálhatnának friss siteményt hétfőn, mint eddig, ha kiscsiglők alkalmazásával a több kiadást elválnának. De éppen a takarékosabb szemponjtából szeretnék a vasárnap munkaszünetnek fölfüggesztését a pékiparban. S hogy ezt elérjék, mozgósították újabban a kávécsokot.

A szegedi vendéglősök és az adó-kivetés. Mult hó 26-án kezdődtek a város egyik tekintélyes kereseti ágának, a vendéglősök és korcsmárosoknak az adókvetése, mely négy napig tartott. A szegedi szállodások-, kávécsok-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata választmányának m. hó 25-én delután tartott ülésén napirendre került az adókvetés és az a jogtalan és méltánytalan előírászat, mely a szegedi üzletembereket valósággal megromította. Sulyos panaszok merültek föl a nagy számmal megjelölt tagok között, melyek a viszonyok rosszabbodását tüntetik föl sőtét színekkel s amelyek kimutatják, hogy egy korcsma üzlet tulajdonosnak hányféle néven nevezett terhekkel kell adózni a kincstárnak és városnak egyaránt. Továbbá, hogy az üzletek ma negyedrészére sem mennek, mert a munkásszátálnak nincs

keresete, a nép pénztelen, az üzletek pedig nemhogy fogyjanak, hanem szaporodnak. Ami igaz és természetes. Ma Szegeden azt mondhatni, túlságos sok a korsarmajog, egyik a másikatól nem élhetnek az üzletemberek, de azért az adójak, az illetékek, házbűrik nem fogyna a világról sem. Az idén még hozzá járul gazdasági okokból a jégárhány, miatt a sörhasznát elvesztik a vendéglősök. A jég fölöslegzi azt a csekély hasznát, melyet a sör révén élveztek. Mert tudvaleg az idei jégárhány miatt 4-5 krajczárba fog nekik kerülni kilója a hűtésre való jégnek és ezek éppen elég arra, hogy a sörön, mely pedig egyik jelentékenyebb része a keresetforrásuknak, a hasznát elfizessék. Az ipartársulat tagjai megvédésére bizalmi férfiakat küldött ki és pedig Bartucz István és Kocsis Ferenc vendéglősöket, hogy előszóval is elmondhassák az illetők ama néhez helyzetét, melyben a korsarmások vannak manapság s amely egyáltalán nem engedi meg az adóemelést.

Egy vendéglős nyilatkozata. Egy alföldi városban egy vendéglős a helyi lap hasábján a sorokat írja: „Felmérem mindazon ismerőseimet és vendégeimet, akik az én posztjümet, boraimat isszák, hogy adósságuk amánl inkább is megszűssék, mivel ellenkező esetben az adósk lajstromát kinyomatom és helyiségemben közzémlérem kitettem. Egyszermind igen olcsón eladom egy és más követelésemet.”

A kassai pincérek a pincézernők ellen. Mint kassai levelezők értesít, a kassai pincéz-egylet június hó 24-én rendkívüli ülést tartott abból az alkalomból, hogy a pincézernők szaporodása elcú állást foglaljanak. Első sorban tárgyalták a szakképesítés óriási horderejét és azt a nagyfontosságú gazdasági átalakulást, melyet ez előidézne, existenciáik első sorban biztosabb alapokon állna, és ki volna zárva, hogy kétes elemek talakodhatnának be közübenk, a kik csak rontják nemcsak a pincézér helyzetét, de a szakfoglalkozást a publikummal szemben is. Különb már rég, nagyon rég aktuális ez a kérdés és idején volna, hogy az országos egyesület a többi testvérgyülesekkel karöltve határozott állást foglalna és ebből határozatok komolyan az illetékes köröknek tudomására adná, mert nem hisszük, hogy az országban lévő egyesületek együttes fellépésének nem volna kellő eredménye. Szóba került azután az az áldatlan konkurrenzia, melyet a női báják segítségével igyekeznek a becsületes családok embereket megfontására. A női báják teszik oda lépnek, hogy a semmit sem sejtő bekelelőjön a hinárbá. Így csinál magának megélhetést egynehány, a prostitúció üzve, hogy a becsületes munkás ember megélhetését megfontathassák. A kassai pincéz-egylet derék vezetősége elhatározta, hogy feliratban kéri a belügyminiszter úrtól, hogy ez erkölcsletlen dolognak vessen gázt. Tiltsa be, hogy minden legkisebb üzlet két-három bájok figurát állíthasson egy kő asztalhoz, a kik nem a vendég kiszolgálásával, hanem a vendégek zérigatózása stb. stb-vel foglalkoznak. — A mi szavunk ehhez az ügyhöz annyi, hogy a kassai pincéz-egylet vezetőségének ezen határozatát üdvözöljük,

de egyszermind kérjük azt, hogy e komoly és nagyfontosságú feliratot ne egyedül, de az ország minden egyesületének hozzájárulásával tegye. Nagy dologról van szó, és hogy azt keresztül is lehessen vinni, minden egyesületnek részt kell venni. Így lehet csak biztosan győzni, és győzni pedig kell.

A hus és a villamosság. A kártegyen bacillusok elleni küzdelemben nagy szerepe van a villamosságnak, mert a villamosság hatalmas öldököl ezor a bacillusok ellen. Az emberi testben levegő káros bacillusokat is igyekeznek kiűlni villamossággal, de mivel ez veszedelmes experimentum, nem igen fejlődhetik a villamos gyógykezelés. Annál nagyobb a hus-konzerválás terén a villamos áram dolga. Hunter, elektrotechnikus, addig kísérletezett a hus villamos konzerválásával, míg azt liszt alakban sikerült előlítani. A legkittünbőben elkészített rostélyt elavítette az ivámpu fényének s addig tartotta a végételen hőségben és fényben, míg porrá alakult a rostélyos. Ez a por évekig elállhat, mivel a bacillusoknak nem illik, az emberi izelő szervekre pedig ugy hat, mint az izgató rostélyos és a kiadott kísérleti adagok végtelenül izletek a pacienseknek. Ha Hunter nem amerikai volna, a hadsereg mihamar kipróbálná, hogy jó-e a porakusa hus, de Amerikában ilyen célokra a börtön tisztas lakóit szokták felhasználni, akik azonban, hivatkozva a börtön hárszabályaira, nem esznek homokot, ha mindjárt husból van is.

A németországi pincérek vedelmére a német birodalmi tanács legutóbb egy rendeletet bocsátott ki, a melyben a vendéglősök alkalmazotti személyzet munkaidőjét szabályozza. Kimondja a rendelet, hogy a tizenhat évnél idősebb pincézerek hetente két-szer legalább nyolcz órán át tartó meg nem szakítható munkaszünetet kell adni. Ez a munkaszünet a tizenhat évnél fiatalabbnak legalább kilencz óra legyen. Fűrdő-helyeken a nyolcz órai pihenőidő hét órára szállítható le. E mellett azonban az evés idején kívül legalább kétórás pihenőidőt kell adni. Két munkaszünet között legalább tíz-nél órai időnek kell lefolyni. Az alkalmazottnak minden harmadik héten joguk van legalább 24 órai munkamegszakítást követelni. A 20 ezernél több lakost számoló helyeken ez a joguk minden második héten megvan. Azon a héten, a melyre így munkaszünet nem esik, a személyzet legalább hatórás kimenőt igényelhet és pedig reggeli tisztól este hatig. A tizenhat évnél fiatalabb pincézereket este tisztól reggel hatig nem szabad munkában tartani. Ugyan áll a női alkalmazotakra is, ha nem tartoznak a családhoz.

A boravalló. E sokat firtatott kérdés ismét napirendre került. Nap-nap után lehet círsani a napi sajtóban e kérdésről, ami különben a tarsadalom minden rétege igen szívesen tárgyal.

Most Németországban bibelődnek e kérdés megoldásával, és e czéllól egyesületek alakítottak, hogy mint és tustület oldják meg a boravalló kérdését. E testületek máris több ezer tagja van. Ez az egyesület alapszabály-szerűleg kötelezi a tagokat, hogy a kávéházakban ne adjanak boravallót. E helyett az

egyesület minden nyilvános helyen, ahol pincézerek vagy pincézernők szolgálnak ki, táblákat függeszt ki. E táblákon minden, a helyiségben alkalmazott pincézér vagy pincézernőnek rovata van. Az egyesület tagjai a helyett, hogy boravallót adnának, bejegyzik a pincézér rovataiba, hogy ekkor meg ekkor kiszolgálókt. Minden negyedévben ezek a táblák az egyesület irodájába kerülnek. Ott Összeállítják, hogy melyik pincézér hány egyesületi tagtól hányszor szolgált ki. Az így nyert számkömb arányt állapít meg az egyesület.

Ez arány czéjja az, hogy a befolyj: tagdíjakat az egyesület tucja miként elosztani a pincézerek között. Vagyis: az egyesület negyedévenként bizonyos összeget juttat a pincézereknek — fizetés ezímen.

Kérdés azonban, hogy beválk-e ez a rendszer. Mi nem nagyon bizakodunk benne. A kérdést csak úgy tarjuk megoldhatónak, ha a vendéglősök mégis csak részánjak magukat arra, hogy illő fizetést adjanak kiszolgálók alkalmazójaiknak.

A „Magyar Szó” ezími napila a következők végi az ezikkét: „A pincézerek pedig magukra nézve lealázónak mondják. Azt hangoztatják, hogy kők becsületesen megszolgálunk s fáradságukért nem boravalló, hanem tisztességes fizetés jár.

Nem lehet tagadni, hogy a pincézereknek igazuk van. Csakhogy ott van a bökkenő: a mostani boravallós rendszerből?”

Nagy nyári innepélyünkre jegyek kaphatók a közp. irodában, minden kávéház és étterem főpincézérénel és a kávészedékek szakszerveiténél. Kírvetvefőjnél Súlyom Sándor kartársunknál. Kartársak, ez az első nagyszabású nyári innepélyünk. Kövessetek el mindent, hogy az minden tekintetben sikerüljön!

ÜZLETI HIREK

Pályázati hirdetémények.

Betűlendő állások: Szegeden a „Tiszta” szállodában egy szobafőpincézéri és egy portás állás lesz f. e. július hó 15-én betűlendő, 400—400 korona birtabsikkal. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, esetleg arczképpel július hó 5-ikeig benyújtandó.

Skulltély Lajosnál,

az orsz. pincéz-egyesületi ügyvivőnél,
Szegeden.

Megjegyzés: a ki ezen állásokra pályázik és elnyerte, annak a M. O. P. E. tagnak, vagy ha még nem az, annak azúrá kell lenni.

Nagy-Kikinda állomásán lévő pályavendéglő bérletére kötött szerződés 1902. évi október 1-én lejárt, ezen üzlet 1902. évi november 1-től számított három évi időtartamra, azaz 1905. évi október hó 31-ig bérbeadandó. Az ajánlatok július hó 10-éig nyújtandók be.

Szatymazon, a vasuti állomás mellett 271. falli számú nagyvendéglőm, (jelenleg Baló István bérlete) a hozzá tartozó telekkel együtt 1903. évi január hó 1-től bérbeadandó.

Ugyancsak bérbeadandó a **Szatymaz**

János-szállási vasuti megállóhoz 5 perc távolságra fekvő, bekerített udvari új nyaralón (ezelőtt ifj. László Gyula tulajdonja) szépben behatározva. A nyaraló áll 3 nagy szobából, fedett verandából, konyha, kamra, pincéből és udvari mellékhelyiségekből. A nyaraló el is adó. További felvilágosítást nyerhetni utazmányi 81. számú hirdoközvetés és Földvár-utczay 1. számú házamánál.

Hódmező-vásárhelyi vasuti vendéglő 1902. évi október hó 1-től kezdődő három évre, vagyis 1908. évi szeptember hó 31-éig bérbérandó. A benyújtandó ajánlatok az aradi üzletvezetőségnek küldendő be.

A **Pápai vasútállomás** mellett levő, a pápa-ugodi hitbizományi uradalom tulajdonát tévő, u. n. vasuti vendégfogadó épület minden hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt 1902. évi október 1-től haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást Pápa az uradalmi igazgatóságnál nyerhető.

A **Ferenccs és József** kávéházat Dodó Adolf és Engl, az „Otthon” irók körének bérlelői kapták meg. Kartársainkhoz sok szerencsét kívánunk az új vállalkozásukhoz.

Kolozsváron a „Fekete medve”-hez ezimzett vendéglő, Ferenccs József-ut 5. csaldái úgy miatt azonnal eladó.

Ujvárosban Kerstinger Frigyes kartársunk mult hó 29-én a „Nádor szálloda”-t, a modern igényeket megfelelőleg berendezve, megnyitotta.

KÜLÖNFÉLÉK.

(Királyi étlapok.) Egy angol folyóirat egy csomó érdekes apróságot ír meg arról, hogy milyennek az európai fejedelmi udvarok étlapjai. *Viktória* királynő csak ritkán törődött az étlappal. A menü összeállítását a lord steward végzi, akinek néha Beatrice hercegnő asszisztál. Az angol udvarnál mindig kétféle étlap szerint főznek. Az egyik étlap a királynő asztalára kerülő ételeket sorolja föl, a másik az udvari személyzetnek szolgál. Az etiquette ugyanis azt kívánja, hogy a királynő ebédje más legyen, mint a többieké, de valójában a különbség vajmi csekély. Így például egy ebéd alkalmával a királynő étlapján üröklötlet volt az egyik fogás, az udvari személyzet pedig e helyett marhasültet kapott. Ez volt az egész különbség és általában máskor sem nagyobb az eltérés, de azért az etiquette-nek mégis elég van téve. A *walesi herceg* étlapja általában igen egyszerű, de évente egyszer, a derby napján, mikor a herceg nagy vacsorát ad, olyan, hogy méltó volna Lucullushoz. A walesi herceg különben eddig csak három esetben foglalkozott ön maga az étlap összeállításával — három gyermekének a lakodalmi alkalmával. A *császár* étlapjai formájukra nézve művészi munkák, Az ételek a francia konyha szerint készítve, de minden egyes ebédnél — a csárné iránt való figyelemből — egyik-két angolos fogás is szerepel, amelynek elkészítésére gyakran a csárné maga ügyel föl. A *mi királyunk* étlapjai nagyon egyszerűek, eltehetlenben az *assz udvarnál* szokások étlapokkal, amelyekot Margit királynő rendkívül díszesen állítottat ki. A legdrágább

étlap azonban mégis a *szultáné*, aminthogy az 5 konyhája kerül is a legtöbbször. A napi költség állítólag 20.000 koronát tesz ki.

(Eredeti hal.) Délafrikában, Roque de Thanban, Franciaország egy kis kikötőjében, egy nem nagyon mély kútból, amely csak néhány méternyire van a rakodóparttól, egy negyven centiméter hosszú, gyertyavastagságú angolát találtak, a mely sajátságos rendellenességet mutatott. A szája és feje tulajdonképpen nem volt olyan, mint az angolné, hanem mint egy kigyóé, de a teste és a farka semmiben sem tér el az angolna formáitól. Lapos fejéből villafarmájú nyelv nyult ki. Többen látták a halat, de az az asszony, akinek a kútjában volt, úgy megjegyezte, hogy a veder vízzel együtt, amelyben felhúzták a kútból, a folyóba öntötte, úgy, hogy csak emlékeztetőb látták.

(Uj édes anyag.) Az „Egészességügyi Lapok”-ban olvassuk, hogy Paraguya északi részében Bertoni, az ottani mezőgazdasági intézet igazgatója, egy eddig ismeretlen növényt fedezett föl, mely nagy mértékben tartalmaz édes anyagokat. E növény jelenlegtelen kinevezés, egyröhány deciméter magas, kis levele és apró virága van. Nagyból mennyiségben nem fordul elő egy helyen, de egyes csoportokban gyakran található. Egynehány levelel egész csesze kávért vagy teát meg lehet édesíteni. Ártalmatlan anyagot nem tartalmaz. Bertoni véleménye szerint a növény édesessége nem cukortól, hanem valami más, eddig ismeretlen anyagtól származik, melynek édesessége jóval nagyobb, mint a cukoré. E mellett tanusodik az is, hogy ez anyag erősebben nem megy át, mint a cukor. Gyakorlati vagy ipari alkalmazásra e növény még nem talált, de valószínűleg látszik, hogy már a közel jövőben nagyobb mennyiségben fogják termelni és iparilag kihasználni. A termelési kísérleteket már megkezdte. Első sorban teával fogják kereskedésbe hozni. Növénynevi meghatározása még hiányzik.

A bor illata.

Lényeges különbség van a bor *zamatja* (aroma) és annak *illata* (bouquet) között. A bor aromáját a borkak úgy ize, mint szaga alkotják; szükséges ezen két tényleg harmonikus összehatás, hogy a borkor minőségileg megfelelő legyen. Különös és jellemző aroma a muskataly aróma, mely egy sajátságos illatnak és a megfelelő iznek közös hatásából ered. Ha az iz hiányzik, az a borszakértőt már eléggé tájékoztatja az iránt, hogy a kérdéses borhoz valószínűleg mesterséges illatanyagot adtak. Ezt ugyanis hozzá lehet adni a borhoz, anélkül azonban, hogy ezáltal egyidejűleg muskatalyzt is nyerne a bor. Úgy van ez az ugynevezett malvazi arómával stb. is. Ez alapon a némely amerikai borfajnál érezhető ugynevezett rókaíz is (mely nagy mértékben az izabella szőlőből készült borknak is tulajdonsága) aromának nevezhetjük, amennyiben illat és izanyagokból fejlődik.

A borkak illata (bouquet) csak az esetben szép és kellemes, ha a bor, vagy csak egy

szőlőnemből vagy pedig oly különféle szőlők vegyületeiből készült, melyeknek illatjai egymással összhangban vannak. E szerint már a bor illatából, illetve ennek tisztaságából és intenzitásából következtethetünk a bor minőségére. Gyakorlati borismerőnek ismerenie kell a legfontosabb szőlőfajokból eredő borkorok jellegzetes illatát; ha a borkor megazogolja, tudnia kell, hogy Rízling, Traminer, Burgundi stb. borkor van e dolga.

A bor illatán tett megfigyelésekkel megközelítőleg meg az iz tudjuk meghatározni, hogy a bor hány éves. Legkönnyebb ez természetes a fiatal és a nagyon ó borkoroknál.

A bor illatából megítélhetjük továbbá azt is, hogy a borhoz hozzá adtak-e bizonyos anyagok. A kinek nagy a gyakorlatossága a bor megizelésében, az, a bor illata után megtudja állapítani a bor szeszés izét, még pár hónappal a szesz hozzáadása után is, mert a fuzis olaj, mely még a legfőbb szeszben is előfordul, nagy befolyással van a bor szagára. Meg kell ítélni jegezőnk, hogy oly borkak is lehet szeszszaga, melyhez szesz nem adtak hozzá. Gyakori tünemény ez a 14—15% szeszattalommal bíró délvideki, erős borkoroknál.

Úgyes és gyakorlati borismerő még a használni szokott mazsolaextrakt hozzáadását is meg tudja állapítani, a borkor kibőltött pohár szagából. Hasonló módon rá ismerhetünk a borhoz adott mesterséges illatanyagokra is, teszem azt a muskatalyillatra vagy az ibolyagökör kivonatára stb.-re. Határozottan meg kell jegezőnk, hogy ámbár a szaglás és izlési szervek segélyével a bor minőségéről alkotott ítélet nem tarthat igényt feltétlen helyességre — azért az ilyen ítélet még sokszor helyes tájékoztatást nyújt oly esetben, midőn csorban hogy a kémiai tudomány. Kémiai után például nem tudjuk kimutatni, hogy borka mazsola kivonatot vagy muskatalyolaj adott-e, vagy sem — ezen anyagok jelenlétét azonban majdnem abszolút biztossággal megállapíthatjuk a bor izéből és szagából. Eppen ezen oknál fogva szükséges, hogy peres ügyekben a kémikus szakvéleményét a részrehajlatlan szakértők által fogantatott izlési próba kiegészítse. (Magyar Bork.)

Az O. P. E. ismertetése

(Folytatás.)

Vagy hogy egyáltalában hajlandók e, s mily módon? Mert az csak tudgadatlan lévén, hogy igen is a tisztelt főnök urak kötelességei közé tartoznak a pinczerek létérőkeinek megóvása és a szakképesítés fejlesztése is?

Mi ugyan nem észleltünk még ezideig sommi olyanféle intézkedést, a főnök urak részéről, a mely amellett bizonyított volna, hogy igen is intézkedett arra nézve, hogy a pinczerség helyzete megváltozzék.

De észleltünk és hallottunk olyan véleménynyilvánítást, a mely a mi nemes tükvénység, s célirányos intézkedéseinknek ellen szóltak. Hát ez mit jelentsen? Való ez? vagy csak látszat, hogy főnökeink velünk szemben állást foglalnának. Ha való, elég sajnos, s szomorú állapot; ha pedig csak

lástat, bár ez csalhat, akkor annak el kell oszolni, hogy tisztán láthassuk a pusztá valót, és hogy meggyőződést szerezhessünk arról, hogy valjon lehetséges-e az, hogy minket főnökeink ne pártolnának, s ügyünket ne támogatnák.

Nem, ezt fel sem tételeztük a mi igen t. főnökeinkről, hogy minket egy ily nemes törekvés mozgalomban, mint az O. P. E., ne támogatnának, és ne vennék megszivellendőnek azon alapos érveléseinket, hogy az O. P. E. létesítése oly nélkülözhetetlen szükségessé vált már a pénzérség létezőkének szánálása szempontjából, hogy annak létesítéséhez való hozzájárulás kötelezettsége alól a főnöki kar magát ki sem vonhatja, még kevésbé volna ily dolog az elől elzárkózni. Mert egyáltalában már a főnök urak és pénzérek közötti jogviszony nál fogva is és a szakfoglalkozásuk, valamint társadalmi állásuknál fogva is, már erkölcsi kötelezettséggé válik a pénzérséglet érdekeit öni és elősegíteni.

Azt felkarolva, egy anyagi, mint erkölcsi támogatásban részesíteni, minden alkalmat és eszközt megragadva oda törekedni, hogy a pénzéri szakfoglalkozást fejlesztve, a vendégdél és kávé ipar érdekében az összes pénzéreket egységes társadalmi eszmék által vezessék, és egy anyagi, mint erkölcsi, nemkülönben értelemi gyarapodásukat a lehető fokig fejlessék, elősegítik.

Minden nemes törekvés, s célirányos intézmények iránti mozgalmat pártolni s elősegíteni, egy egyesleg, mint testületleg abban vezérszeropet vállalva a pénzérséglet bűzdíni, és a helyes ut irányát megadni.

Nem pedig lenyormán, mint azt jelenleg a legnagyobb sajnálattal tapasztaljuk és érezzük, hogy minden olyan intézményt és minden olyan célirányos s nemes törekvésű mozgalmat, a melyek a pénzérség létélítételeit, érdekeit, vagy a melyek a szakfoglalkozás fejlesztését előmozdít elősegíteni, azt teljesen mellőzik. Azt nem pártolva, még csak elvben sem járulnak hozzá, s a legnagyobb ellenszenvvel viselkednek irántunk, s ügyeink iránt.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

H. K. Nagy-Szeben. Igaza önnök van, mert az óráid tal még most is áll. 2500 kilométer hosszú, lent 25 láb magas, fut 15 láb széles. Magassága több helyen harmincz láb magasságig is emelkedik. A hagyományok szerint két millió munkás dolgozott

rajta. De miután oly soká hiában állt, mert az ellenség mindig be tudott hatolni a fal dőcezésé is, hát most leronták, hogy követül hasznosabb czölőra használják fel.

M. D. Jászai. Tudósításait köszönjük. Kérjük továbbra is szorgalmat.

S. Szeged. Igen örvendünk, hogy mint Szeged egyik előkelő főnökét látvólétejük bajnokként, abban a nemes törekvésben, melynek külsőleme övételekre nagy vissza, s a mely miatt nagyon sok üdvös és nemes törekvésünknek kellett elbukni. Bár csak adna az ég, hogy minden főnök ily nemes gonolkozna; akkor bizony könyvekben értenék célt, hamarabb pusztulna el az a filoxera, mely testünket, lelkiünket kíméletlenül rágja. A mi az igazságot illeti, az mindig győzött és győzni fog. Kérjük, hogy továbbra is ezen emberrel szellem vezérlje működését.

B. S. Szegedről. Híletölög most már rendben van. A híletölög körin olmezést, hisz elvegre is csak egy e volt f. hiba.

K. Makó. Alsó, Brutus?

Ajánlható zégek.

Beliczay Béla, mézeskalácsos és viaszgyertya írtéle VII. Csányi-utca 3. az. Tomik János vendéglő, Dobány-u. 38., s a hol kitűnő konyha és tisztán kezelt borok kaphatók.

Lusztig Ede Kerepesi-ut. 2. Uti és női divat üzlet.

„Imperial-szálloda“ Burger János Épvez utca.

„Ilazám-kávéház“ a kis Follánák a budapesti pénzérek legkedvesebb őjéit találkozó helye.

Kunz József és Társa cs. és kir. udvari szállító. Vásson, Főterem, közep, menyasszonyi ketengék és szállodalberendezésekben. V. Deák Ferencz-út 1.

A „Nyakkendő királyhoz“ 20 Legelőnyesebb beviszárás.

Kraus Károly és József. Mindennemű kosar árúk, kerti bútor, gyermek-kocsi és utazókocsiak gyártása. Andrássy-út 43. szám.

CZIRER LAJOS és FIA

könyvkötő és passépartous műintézet

Budapest, VII. Sip-utca 15.

Ajánlkozok *kréta-rajzok*, *egypléi esonportok*, *szépek*, *tableaux-képek* az *keretek* művészes kivitelre; *úgy-számtan* elvállalja *építészeti terekek esonpora való hűsítést*, valamint minden e szaknába vágó munkát a legolcsóbb ár mellett készíti.

Mintarajzot és árjegyzéket díjtalan küldök.

Fényképészek nagyböl árkedvezményben részesülnek.

Dr. Angyán, Dr. Ellischer, Dr. Herzczel, Dr. Kétyl, Dr. Koranyi, Dr. Laufenauer és Dr. Lieberman egyetemi tanár urak által ajánlott

Dupla Maláta Sör

Szent István védjeggyel a kőbányai polgári serfőző r.-t.

készítvény, a sörpár egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő itál egyszerűsége miatt szor általánosság, idénység, emelkés, éltel zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá verszegényeknek és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen, végre igen fontos szereplő nékdél. Kapható Budapestben minden füzér- és eszmegözeletben. A vidékre a serfőző szállítási Budapesti árak: a fogyasztási adóval együtt egy nagy palack (palackozók kivül) 25 kr., egy kis palack 20 kr. Vidéki árak: a fogyasztási adóval együtt a kőbányai állomáson, egy rekesz, 30 nagy palack 7 frt 20 kr., két a rekeszért és palackozóért 3 frt 30 kr., összesen 10 frt 80 kr., egy rekesz 30 kis palack 6 frt, hété a rekeszért és palackozóért összesen 3 frt, összesen 9 frt.

A bűtölt vívmányainkat, his a rekeszek és palackok jókarban és fuvarszármu három hónapon belül címünkre visszakiutnak.

— Ezen sör hónapokig eltartható. —

Kérem czímzeme figyelni!
LÖWY P. utóda
GOLDSTEIN BERTA

órá- és ékszer kereskedő

csalás
Museum-körút 21. szám

a Museum kávéház átellenében

ZÁLOGHÁZBÓL yeszék' cézudulának eladók

Svájci nickel rem. óra lánczsal	1.90
Fekete aczél rem. óra	2.90
Edzet rem. óra	3.90
Tala óra	5.60
14 karátos arany női rem. óra	8.90
14 karátos arany férfi rem. óra	16.50
14 karátos arany férfi láncz díszes függővet	24.-
14 karátos arany gyűrűk 2 frt 80 kr-től feljebb.	
Eztől botok darabja 2 forint 40 krajczártól feljebb.	
Nyálánczok	— 90

Nagy raktár arany gyűrűk, lánczok, fübe válók, mell-tűk, ezüst lánczok, fall- inga- és ébrestő órák.

Saját műhelyemben legnehezebb órájavítások 6 órán belül előkészítem s azórti, egy mint nálam vásároló-tárkt 3 óvi jótállás elvállalta.

Használt órákat és ékszereket olcsón eladok.

PEZSGÖBORGYÁR.

Louis François & Co.

cs. és kir. udvari szállító.

Fülöp Szász Coburg Gothai Hercegy Ö Fensége szállított.

Budafok.

COGNAC CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR

PROMONTOR.

Vásárlógyűjtemény:

RUDA és BLOCHMANN
Budapest és Bécs.

—————

Mindenütt

—————

—————

—————

—————

—————

PÁRISI NAGYÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII. Kerepesi-ut 38. sz.

Minden vevőnek még legkisebb bevásárlásnál is pénztárunk egy fénykép-bonnt kiszolgáltat, amelyen a bevásárolt cikkekről és az értékeikről egy 20 korona értékű árú egyszerű lesz bevásárolva.

minden vevő teljesen ingyen kap

hármaly tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságú művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

Csupán a kifejtésért és a díszes papíkeretért (passe partout) önköltségünk 3 koronát számítunk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 20 koronán alul elkészíteni.

Az 1902. évről szóló teljes naptárral ellátott Nagy képes árjegyzék a közkezdelt egy és két koronás aranytalpú és az összes árucikkeiről ingyen és bérmentve.

Kereskedők, gyárosok, ügynökök és általában mindenki részére legjobban és legrövidebben szerez információt a

SECURITAS

Alapított 1880-ban.

Tudakozó iroda.

Tulajdonos:

NEUMANN ÁRMÁN

BUDAPEST,

V. ker., Béla-utca 6. szám.

Borizsek István

billiárd-behúzó — Billiardüberzieher
Budapest, VII. Dob-u. 97.

Raktáron tartok legfinomabb minőségű bel- és külföldi billiárdposztókat, valamint valódi francia bürököt és kék olasz krétákat.

Billiárd-behúzókat jutányos árak mellett vidéken is eszközöltnék.

SORSJEGYEKET

akkor is, ha másutt el vannak

ZÁLOGOSITVA

saját pénzemen váltom ki és azokra sokkal magasabb

KÖLCSÖNT

adok, vagy meg veszem a sorsjegyeket pontosan a napi áron s visszaadom.

UGYANAZOKAT

esekély havi részletfizetésre a kölcsönzettel kész pénzből fizetem. Kérem a zálogjegy beküldését

FLEISSIG SÁNDOR bankháza
Budapest, VII. Erzsébet-körút 2. sz.

A legjobb termésű
buczkai borok

literenkint 26 kr.
ó-bor literenkint 40 „
10 literen feltül 25 „

Kapható:

Budapest, VIII. Rákóczy-ter
4. szám.

Horváth M. Máté
férfi szabó

és vegyeszeti tisztító intézete
Budapest, Peterdy-utca 31. sz. a.

Elvállal mindenféle ruha-javítást és tisztítást, felkiesmeretes munka, pontos kiszolgálás és jutányos ár mellett.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
Budapest, VIII. Rákóczy-ter 4. szám.

DIADAL-PEZSGÖBOR

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Főraktár: **SZÁNTÓ IMRE**
Borkereskedőnél
Budapest, V. Harminczad-u. 3.

A váltótl és a legjobb orvosi szaktekintélyek által ajánlott

ILONA

Artézi-savanyúvíz

csak az „ARTESIA” Budapesti vendéglősök szikvíz- és pezsgő-italok gyár részvénytársaság gyárában

VII. Egressy-ut 20/c. készül.
Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Szíveskedjék a cizégre figyelni.

Uj divat!

Angol szabás!

Van szerencsém a n. közönség becses tudomására adni, hogy a legelőzárabb férfi ruhákat mérésként szerint a legpontosabb körülmények között készíték el.

Magamat a szállódás, vendéglős, kávé és pincér urak b. figyelmébe ajánlom, maradok tisztelttel!

SÓOS MIHÁLY szabó-mester
Ujvilág-utca 27. l. em. 11.